

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 ft-ért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Nemzeti oktatás.

Egy nagyszabású beszédben, mely inkább hasonlított egy korszakos programhoz, mintsem költségvetési beszédhez, kifejtette Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a képviselőház szombati ülésében terveit az oktatás jövő alakulásáról. Valóban pragmatikus módon hangsúlyozta az egyetemi vizsgálatok reformját és annak szükségét, hogy az állami befolyást a theologiai oktatásra is biztosítani kell. Ha a felekezeteknek mostani igen könnyen izgatható hangulata folytán nagyszabású tervekkel még nem állhat elő, azt már is közölheti, hogy a felsőbb oktatásról szóló törvényjavaslatba, mely már félig kész, intézkedést fog tenni, hogy a budapesti egyetem tantermében helye legyen a római katolikus és a görög keleti szentegyházak theologiaiájának, a kolozsvári egyetemen pedig az egyesült protestáns és görög keleti román egyházak theologiai kara állítás-sék fel.

A nemzeti képzés terén ez kétségtelenül a legnagyobb fontossággal bíró lépés, melynek horderejét alig lehet mérlegelni. Minden művelt ember elismerését, a magyar nemzet háláját biztosítja a közoktatásügyi miniszter számára ez a kiválóan nemzeti intézkedés. Gondoljuk csak meg, hogy éppen e felekezetek theologusai egyszersmind őrei és tanítói nemzeti

ségeinknek és mily fontos, ha ez a betöltés nem a gyűlöletet a magyar állam ellen hirdeti, hanem maga is felvilágosított és nemzeti irányba terelt lévén, felvilágosítólag és nemzeti irányban fog hatni.

Az utolsó évszázad alkotásai között egyet sem tudunk a kultuszminiszter ezen terve mellé állítani, amely fontossá-ra és messzeható jelentőségre ezzel egyenlő lenne és nem ismerünk oly állami eselekményt, amely a magyar állam megizmosodására, nácionálizására többlet és nagyobbat tett volna, mint tesz Wlassics miniszter tervezett intézkedése, akit működése folytán az ország osztatlan közvéleménye ama szellemi heroszok élére állít, — írja a Pester Correspondenz, — kik közül Magyarország, sajnos, oly keveset bír és azon nemzeti nagyok közé soroz, a kikre Magyarországnak oly nagy szüksége van.

A vöröskereszt-egylet

Kézdi-Vásárhely, 1897. febr. 19.

(Vége.)

Bárónó ő méltósága semmiképen sem akarván belenyugodni a veszteségbe, fölkereste Cseh Gyula főszolgabíró urat, hogy segítene valamit a bajon, mit az legnagyobb készséggel meg is tett. Nagy utánjárásal, hosszas munkálkodással egy újabb tábori szerzett s így keletkezett újra fiók-egylet Osdolán, melynek elnöke, Tamás Dávid ur biztos zálog arra nézve, hogy életképes lesz.

Az osztelneki fiók-egyletről nincs különös jelenteni valóm. El esedeseen, szerényen, minden feltűnés nélkül. Nem fejt ki nagyobb munkásságot, de nem is akar meghalni, nem gyűjti össze pénzeit, hanem igazságosan megosztja szerény bevételeit a választmánnyal, illetőleg a kórházzal s a központtal, szóval megadja „az Istennek, mi az Istené, a királynak, mi a királyé“.

A dálnoki, sósmezei fiók-egyletekről ugyanazt jelenthetem, mit az osdolairól, azon hozzáadással, hogy ezek még haláluk órájában sem gondoltak arra, hogy a mi javunkra is végrendelkezzenek valamit. E vád azonban csak Dálnokra szól, mert Sósmezőnek semmi vagyona nincs. Mi több, pénztáruk azon hiszemben, hogy a hátrálékosok majd csak befizetik tartozásaikat, magából küldötte föl már hosszú idő óta a központot illető részt s így neki ez a temetés valószínűleg sokba került. — Bárónó ő méltósága e két fiók-egylet fölillesztése, esetleg újja szervezésére is megtett mindent s bizonyára nem a közbenjáró főszolgabíró ur szíves jóakarátán s ügybuzgóságán fog mulni, ha a kísérlet célra nem vezet.

Az altorjai fiók-egylet elnöke eltávozván a helységről, azóta e fiók sem ad életjelt magáról.

Az al-felesernátoni, fiók-egylet mindez ideig nem küldvén be évi jelentését, számadásait, ezekről egyáltalán nem szólhatok semmit. Legfőlebb annak kijelentésére szorítkozhatom s azt is csak fentartással mondom, hogy nem lehet benne nagyvonpezőg élet, különben háromszori felszólításunkra beküldötte volna azt.

A karatna-völáli fiók-egyletnek van 10 egyfutos rendes, 1 rendkívüli tagja.

Összegezve röviden az adatokat, 10 fiók-egyletünk közül az elmúlt évben megszűnt, — ideértve a torjait is — 4 fiók-egylet s a többi öttől is, ide nem értve a kézdi-vásárhelyit s nem számítva a bereczki s osdolai fiókok alapítványait, oly jelentékte-

TÁRGZA.

Életképek.

Irta: Barthális János.

(Folytatás.)

V. Az utazó koporsó.

Belovai Péter és Bakos Albert uraimék igen jó szomszédok valának.

Ha valami bajok-bajok volt; ha a szüzdohány tilos élvezetén rajta vesztettek; ha az adók miatt — tekintettel rosszfizető voltukra — megegyezkváltak; ha a jószágban kár, s a családnál betegség esett; ha a Kossutbankók mikori bevéltetésének talányos ideje csiklandozta kíváncsiságukat; ha bő eső, ha szárazság, ha rossz termés, ha savanyu bor lett légyen és végül: ha örömben, vagy bánatukban részonyiaztak a szatymasi kerezes buczkaira: összeült a két bus magyar, miként az a példás szomszédokhoz illik s úgy elbeszélgettek a saját házaiknál, meg úgy a fenekére tekintettek a mindig sürűen megürülő és megtelt boroskantának, hogy mire éjfél lett, már nem tudtak különbséget tenni a jobb, meg a balkezők között.

— Bizony, szólt ilyenkor Péter gazda, higgye meg kend szomszéd, tiszta bolondság volna tőlünk a csárdába járni, mikor a saját uriházunknál is olyan alaposan elkészülhetünk a jó beszéd, meg a pipaszó

mellett, hogy irigy lehet arra Poncezius Pilátus uram is!

— Aztán meg a saját tiszta termésünket iszogálhatjuk, nem pedig a Móriéz zsidó lőrjét, melytől tótágast áll szedben a szegedi bieska — toldította meg Albert gazda a jámbor beszédet.

— Sőt nem koczolódhatunk senkivel és velünk sem köthet ki senki, folytatta Péter.

— És ráadásul: nem verhet meg bennünket senki, jegyezte meg bölesen a másik.

— Ühöm!

— De nem ám!

Igy élt hosszú ideig a két szomszéd békességben, jó egyetértéssel. És hogy szoros barátságuk még inkább megszilárduljon, közakarattal, — melynek leginkább az éppen azt akaró fiatalok örültek — Albert gazda fiát a Péter szomszéd Piroskájával szerencsésen össze is boronálták.

— Legalább, a két tag az alsóhatárban egyesül s nem lesz többé szükség meggyésre, meg határköre — szólt egymáshoz a két szomszéd, örvendezve az ohajtott frigyén, melyet a fiatalok eddigi titkolózása miatt nehezen kivihetőnek gondoltak.

Történt pedig, hogy a jó szomszédok istállóiban egyik a másikhoz a családásig hasonló tüzes csikók nőttek fel. Csodájára is járt a két gyönyörű állatnak a környék minden lökedelője.

Ha a szép paripákat egymásmellé állították, szomszédok egyike sem birt a magáéra ismerni. És a míg a csikók önként nem tértek az óljukba, a

saját nevelésükre büszke emberek nem tudták eldönteni, hogy melyik csikó a másik tulajdona.

Egy napon a szokottnál tovább borozgatott a két szomszéd. Mámoros volt mindkettő. A két esoda csikóra is rákerült időközben a beszéd sorsa.

Mindkettő a maga lovát dicsérte.

És a magasztalás hevében, a bortól nekitűzelt Bakos uram azt találta nagy garrral oda vetni a szomszédjának, hogy:

— A kend Rigója, Péter, még a kis körmét sem éri meg az én Feeskémnek. Az a csikó, nem a kendő. A familiájának sem volt olyan állatja!

Hallatlan gorombaság. Egy Belovai Péternek ilyet mondani, kinek három elődje volt öregbíró a helységben.

Péter gazda elhalványulva ugrott fel a padkáról. Csikóját és familiáját gyalázták előtte. Mefenyegette öklével szomszédját. S nagyot, igen nagyot akart mondani a hárommázsás gorombaságra. De még sem szólt semmit, csak vette kalapját, meg a botját, s mikor már készen volt a felezihelődéssel, csak ennyit mondott reszketeg hangon:

— Nagyon jó barátságban éltünk eddig, Bakos uram. Jóban-rosszan nem kerültük el az egymás házat. Hanem jegyezze meg, hogy azok után, a mit kend mondott, soha többé be nem teszem a lábamat a telkére. Ugy legyen én Belovai Péter!

(Folyt. köv.)



len összeg folyt be kórházunk javára, hogy azt számokban ki sem akarom fejteni.

Ezek volnának — igen tisztelt közgyűlés — a fiók-egyletekre vonatkozó jelentéseim.

Feltártam, bemutattam a tiszta valót a maga meztelenségében, a maga igazában, nem szépítve semmit, nem vonva el semmiből. A mit már évek óta a szép szavak ruhája alá burkoltunk, kisebb-nagyobb mértékben s egy jobb jövő reményében, azzal végre is számolni kellett. Számolni főképen azért, hogy egy nagyobb rázkodtatás után ne vádoltassunk azzal, hogy nem szolgáltunk kellő megbíztató információkkal.

Hogy az eredmény s a munkásság között mily rettentően nagy az aránytalanság, azt mi, kik benne élünk, kik figyelemmel kísérhetünk minden mozzanatot, tudjuk legjobban. A válaszmány elnöksége nem kimélt soha se fáradságot, se időt arra nézve, hogy e bajok orvosoltassanak. Meg lett itt téve minden, megmozgattunk minden követ, igénybe vettünk minden segéd forrást, s hogy az eredmény még sem mondható kielégítőnek, az nem rajtunk, nem a munkahiányon mult, hanem a főnnebb változott okokon keresendő.

Mielőtt bezárnám, bevégezmem igénytelen jelentésem, kötelességemnek ismerem a tisztelt közgyűlést kérni arra, hogy fejezze ki háláját, elismerését mindazokkal szemben, kik az egylet érdekeit szívükön viselve, azért munkálkodnak, fáradoznak s az eszmét legalább megmentették.

Hálánk és elismerésünk első, legnagyobb része legyen a mi nemes elnök bárónak. Az ő fáradságát nem ismerő munkásságáról, sokoldalú tevékenységéről csak a legmélyebb tisztelet, elismerés hangján szólhatunk. Bámulatra ragad az mindenkit s adja az isteni Gondviselés, hogy ő még sok — nagyon sok évig legyen bámulatunk, tiszteletünk tárgya.

Mondjunk hálás köszönetet Cseh Gyula főszolgabíró urnak, ki szintén a legnagyobb odaadással, ügyzetettel munkálkodik azon, hogy az egylet felvirágozzék, erősödjék s végül szavazzunk elismerést a derék tisztviselői karnak, mely oly önzetlenül, oly hűen teljesíti kötelességét.

Martzi Ferencz.

Nőegylet-bál.

Vidám, zajos farsangot zártunk be a jótékony Nőegylet hagyományos hushagyó keddi báljával. Az idén jó aratásuk volt a vigalom és jókedv munkásainak, a bálrendezőknél. Hosszu idő óta nem volt olyan vig, bálozó farsangunk, mint az idei, január 23-ika óta hat bált látott a városháznak ócska nagyterme; az a terem, a melyet minden bál alkalmával megszüdünk, de a melyhez mégis annyira ragaszkodunk. Ragaszkodunk, mert a jó öreg nagyteremhez nemzedékek egész sorának legszebb emlékei fűződnek, — emlékek szilaj csárdásokról, andalító kerengőkről, égő, tüzes leány szemekről, édes szuttogások és forró kézsorításokról. — Mi magunk megvénülhetünk, de ezek az emlékek örökké ifjak maradnak.

És ez emlékek nyomása különösen érezhető most frissében a lezajlott farsang után. Marezius hó 2-án este még vígan szölt a Szőke Pista hegedűje, másnap már hamvat hintünk fejünkre, ma már bánjuk és vezeklünk azokért a bűneinkért, a melyeket az elmúlt hetekben elkövettünk, és a melyeket — köztünk legyen mondva — olyan szívesen követnék el még egyszer. Vajjon azok a szép leányok, azok a szép asszonyok, a kik tegnap a nőegylet bálján hajnalig táncoltak, vajjon ma hogy fognak imádkozni tudni?!

Pedig voltak szépen a szépek közül. Ime a névsor: Asszonyok: Özv. Baka Dánielné, Borecs Miklósné, özv. Baricz Antalné, Benkő Lajosné, Diénes Lajosné, Dr. Gulya Lászlóné, Hamar Zoltánné, Jakab Istvánné, Jakab Rudolfné, Kovács Dánielné, Nagy Lajosné, özv. Nagy Mózesné, Péntes Imréné, Solyom Ferenczné, Szabó Gyuláné, Szabó Istvánné, Székely Jánosné, Özv. Tóth Mihályné, Török Bálintné, Wellreiter Györgyné. Leányok: Baka Ida, Baricz Emilia, Bartha Zsuzsika, Bernáld Anna, Bernáld Cecília, Diénes Matild, Jakab Beatrix, Kovács Teréz, Kőnczey Kornélia, Molnár Berta, Nagy Irén, Szabó Teréz, Székely Margit, Tauber Róza, Vajda Ilona, Wellreiter Róza.

A bálról magáról elég lesz, ha annyit regisztrálunk, hogy minden tekintetben méltó volt a Nőegylet hagyományos jóhírű multságaihoz. Szébb közönséget, jobb hangulatot nem egykönnyen találhatunk, mint ezen a bálon volt és csak kellemes kötelességet teljesítünk, ha a bálnak teljes erkölcsi és anyagi sikerét följegyezzük. A bevétel 170 frt, a mi a legjótékonyabb célra van szánva: városunk szegényeinek fölsegélyezésére. Mai napság, a mikor minden közintézet, sportegylet, club „jótékony” czímmel hirdeti a maga multságát, nem fölösleges dolog rámutatnunk a Jótékony nőegylet valóban nemes, humanus céljaira.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Nehány napi enyhe kellemes idő után megjött a háromszéki tavaszodás szokásos kísérője a hófergeteg. Mult pénteken egész napon át hullott a hó és eső vegyesen és mindenkit alaposan kiábrándított azon édes hitből, hogy a tavasz megjött. Ismét visszaestünk tehát a téli hangulatba s várjuk a jobb napokat.

— **Új anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter a Csik-Szereda városi anyakönyvvezetői állásról lemondott Kovács János rendőrkapitány helyébe Veres Lajos tanitót, anyakönyvvezető-helyettesül pedig Tamás Béla városi tanácsost nevezte ki.

— **Papválasztás.** A csofalvi ef. ref. egyházközség február 28-án tartott gyűlésén egyhangulag Szeremley Cs. Lajos nyug. kir. tanfelügyelőt választotta meg lelkészének.

— **Kitüntetés.** A király Bibó László árapataki községi iskolai nyugalmazott tanítónak a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Halálozás.** M. Székely János községi iskolai igazgatót s lapunk munkatársát súlyos családi csapás érte. Kis leánya Sarolta 2 hetes korában elhalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Választás.** K.-Vásárhely város tanácsánál előléptetés folytán megüresült irnoki állást mult szombaton töltötte be a városi képviselő Gábor Péter alispán ur elnöksége alatt. Ezen állásra öten pályáztak, kik közül csak 4-et kandidált a kandidáló bizottság. A választás eredménye az, hogy Tóth Gyula díjnap kapott 29., Baka Mihály 5. Szőcs Ferencz 1 szavazatot. E szerint irnoknak Tóth Gyula választott meg.

— **Dr. Bánffy Dezső** miniszterelnök e hó 2-án ebédet adott, melyen az országgyűlési képviselők közül többen voltak hivatalosok s közöttük Benke Gyula, K.-Vásárhely képviselője is.

— **Véres bosszu.** Csik-Mindszenten Málnási János korezmájában együtt mulattak ifj. Demes István és Imre Károly legények s ivásközben össze-szólalkoztak, mire Demes elhagyta a korezmát. Imre Károly azonban azután eléje került s egy dorofiggal úgy megütötte, hogy karja eltört Demesnek. Ez erre Imre apjának házához ment, hogy annak eltört karját megmutassa. A tettes azonban úgy látszik nem elégette meg az eddigi bántalmazást, hanem saját házában is rárohant a sebesülte s ütni, verni kezdte, míg ki nem szabadítottá kezei közül. — A tettest a csendőrség letartóztatta s a csik-szeredai kir. törvényszékhez kísérte be, hol tettét beismerte.

— **Dinamit egy csürben.** Volt Eresztvény községben egy csür, jól megrakva gabonával és takarmánnyal. Néhai László János hagyatéka, árvák birtoka. Egy izben a csür meggyújtották, de szerencsésen el is oltották. Az árvák gondnoka aztán biztosította a csürt és tartalmát s hogy ismét kárbaveszés ne fenyegetse, a csürben levő takarmányt eladták. Egyik reggel, még hajnalban eljöttek a vásárlók szekerei, hogy elvigyék a „kőst” a szomszédfaluba. Ugy látszik azonban, hogy valamelyik versenyző megirigyelte, hogy miért nem ő lett a takarmánynak szerencsés vevője, mert azon a hajnalon rettentő dőrej ébresztette fel a község lakóit s ejtette rémületbe a fuvarosokat. A csür abban a pillanatban kigyuladt és mindenestől porrá égett. Azt vélik, hogy dinamit-robbantás történt, a mi nem épen valószínű, mert a dinamit maga nem szokott gyújtani, ha csak a káncza nem.

— **Két asszony népszínműve.** Az ó-budai Kisfaludy-Színház igazgatósága előadásra elfogadta

Harmath Lujza jőnévű írónő új népszínművét, „A legénybíró.” Az érdekes darab a kalotaszegi népéletből vette tárgyát s a többi közt a husvétünnötözés szokását viszi színpadra. A zenét szintén nő írta: Kelemen Lajosné Zathureczky Berta, sok szép és nagy elterjedésű zeneműnek szerzője.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** tudatja, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur megengedte, hogy az udvarhelyvármegye területéhez tartozó Székely-Keresztur községben a szeptember hó 11–15 napokra engedélyezett országos vásár ezentúl állandóan szeptember hó 8–11-én tartassék meg.

— **A cellulose papiros vámkezelése.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, miszerint tapasztaltatván, hogy a vámhivatalok a cellulose papiros vámkezelésénél nem járnak el egyöntetűen, az ebből származható visszasságok megszüntetése céljából a m. kir. pénzügyminiszter ur hozzájárulásával, valamint az érdekeltektől es. és kir. miniszteriumokkal egyetértéssel f. é. január hó 7-én 610 sz. alatt kiadott körrendeletével a betűsoros áruajstromnak „papiros” vezérszavához tartozó jegyzetek 1. alatt foglalt rendelkezéseit azon határozmánnyal egészítik ki, hogy a tisztátlan színezetű és érdeesebb minőségű cellulose papiros mint csomagoló papiros, a 187 t. szerint, más cellulose papiros pedig, különösen az olyan, melyből 1 □ m. 30 gr-ot vagy ennél kevesebbet nyom, mint külön meg nem nevezett papiros 190 t. sz. szerint vámkezelendő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen kis leányunk temetésén megjelenni s ez által is részvételüknek kifejezését adni méltóztattak, benső köszönetet nyilvánítani elengedhetetlen kötelességünknek ismerjük. K.-Vásárhelyen, 1897. márczius 4-én. M. Székely János és neje: Forget de Barst Antónia.

— **A közönség figyelmébe.** A tavasz nyílásával, midőn mindenki siet magiszükségletét beszerezni, mint a megelőző években tettük, úgy most sem mulasztjuk el a közönség figyelmét felhívni a Mauthner Ödön magkereskedésére, mely egyedül képes olcsó, feltétlenül csiraképes, das virányt hozó virág- és veteménymagvakat szolgáltatni. Több évi saját tapasztalatainkból indulva ki, jó lélekkel ajánljuk ezen czeget mindenkinek.

Közigazdaság.

Nehány szó a vetőmag termelésről.

A vetőmag termelést a legtöbb gazda oly felesleges valaminek tartja, melylyel foglalkozni nem érdemes.

Minek kibelődjön ő még ily esekélyiséggel is, gondolja magában — mikor a mag úgy is megkaphatja a termést, csak csiraképes legyen; sőt tovább megy: a mának javát inkább eladja s felhasználja a maradékot, a szemetes, silány minőségűt, melyet a piacon jól úgy sem értékesíthetne. — S mi lesz ennek következménye? Az, hogy beteljesedik ama régi, de igaz közmondás, hogy: „k mint vet, úgy arat”.

Elvettette a selejtes magot, learatja a még silányabbat. S ha eszébe jut e rossz eredménynek okát kutatni, azt nem saját hibáján fogja keresni és megtalálni, hanem kivüle eső tényezőkben, legtöbbször ez időjárásban.

Tagadhatlan, hogy az időjárás kedvezőtlen soka-szor gyakorol hátrányos befolyást a termelés eredményére; de viszont tudva azt, hogy az időjárás szélsőségein nem áll hatalmunkban közvetlen változtatni, iparkodni kell közvetett uton annak káros eshetőségét leküzdeni; iparkodni kell azon tényezőkre figyelmünket fordítani, melyekkel módunkban áll a bajon segíteni.

A vetőmagtermelés terén sok ily tényező játszik szerepet, mely tényezőkben együtt vőve, megvan oldva a lehetőség arra nézve, hogy a kedvezőtlen időjárás által előidézhető hátrányokat némileg ellensúlyozhassuk.

E tényezők következőkben foglalhatók össze: Minden gazdának már a növény tenyészideje kezdetén ki kell jelölni azt a helyet, a honnét a vetőmagot nyerni óhajtja. — E hely megválasztásánál az illető növény fejlődési állapotát nézi, s ott állapodik meg, a hol az legszebb, legorótelsebb.

Ezen területre kiváló gondozásban részesíti, a gyomoktól teljesen tisztán tartja, a lehetőséghez képest meg is kapálja. — Aratását a teljes megérés előtt néhány nappal eszközli; a letakarított terményt gondosan szárítja, a cséplés idejéig a külső káros befolyásoktól védi; cséplését a felesleges vízmenynyiség elpárolgása után fogatosítja, a kicséplott terményt pedig a szükséghez képest rostálja, tisztítja, különös gonddal osztályozza s időnként megforgatja.

Ezekben nyilvánulván a vetőmagtermelés alapelve, láthatjuk, hogy az semmi különös nehézséggel nem jár. — Egy kis jóakarattal, egy kis utánanézéssel megkaphatjuk a maga gyümölcsét s feltéve, hogy külső tényezők tényleg közreműködnek a termelés eredményének sikertelenségében, ez még sem fog oly mérvet ölteni, mint akkor, ha a vetőmagtermelés egészen a természetre bízunk.

Ha azonban a vetőmagtermelés terén már magasabb célokat tűzünk ki, nevezetesen azt, hogy valamely növénynek jó tulajdonságait állandóan megtartsuk, fokozzuk, sőt utódaira átörököltük, úgy a jelzett eljárás nem fog elegendőnek bizonyulni. — Ily esetben az úgynevezett rendszeres tenyészkiválasztást kell alkalmaznunk, melynek leggyorsabb módja az, midőn aratás előtt kiválogatjuk azon növény egyedeket, melyek — nem véletlen körülmény folytán — legjobban fejlődést mutatnak s a fajta jellegét leginkább magukon viselik. — A következő évben e legjobban növények magvait vetve el gondosan előkészített talajba, a kiválogatást ismét folytatjuk mindaddig, míg a jó tulajdonokat állandósítani képesek vagyunk.

E tenyészeljárásnak van még egy másik, kisebb több bajjal járó neme is, melynél a kiválogatást a nagyság, súly s egyéb tulajdonok szerinti osztályozással kapcsoljuk össze, mely eljárás azonban bonyolalmasabb lévén, megfelelő szakértelmet igényel.

Az ismertetett tenyészeljárásokat követik Németország számtalan helyén, hol személyesen is volt alkalmam meggyőződést szerezni azon fényes eredményről, melyet a magtenyésztéssel foglalkozók elérték.

A hadmerslebeni, schlanstedti, quedinburgi uradalmak valóságos specialitások e téren. — Utóbbi helyen a Dippe testvérek gazdaságában több mint 2000 hektár terület szolgál kizárólag vetőmagtermelésre, s e terület tulnyomó részén a ezkor-répamag tenyésztése kultiváltatik a következő eljárással: — a legjobb minőségű répak után nyert magot 40 cm. sor- és 25 cm. növénytávolságra vetik el, s kiváló gondos ápolás után aratás idejékor, il-

letve a répanak a földből kiszedésekor kiválogatják a répa alakja és levélzete szerint a legmegfelelőbb egyedeket, s ezeket a földtől megtisztítva s leveleitől — a szívlevelek kivételével — megfosztva, egy körülbelül 0.5 m. széles s ugyanolyan mély verembe fejjel felfelé bevermelik oly módon, hogy minden répa külön-külön lesz földdel körülveve. — A tél folyamán fajsúlyát s ezukortartalmát vizsgálják meg, osztályozzák s a legjobb eredményt fel-tüntetett egyedeket ültetik el további tenyésztés cél-jából tavasszal 80—90 cm. távolságra négyzet alak-ban.

Mesés dolgokat lehetne írni azon eredmények-ről, melyeket a németországi vetőmag-gazdaságok tulajdonosai érnek. — Csodálatos, s egyuttal elég-sajnos, hogy hazánkban a gazdaság e jövedel-mező ágát alig kultiválják.

Gerlóczy Géza.

Idegének forgalma.

Február 26-tól márcz 5-ig.

Nemzeti szálló: Munkácsy S. utazó Bécs. Kovács Jakab utazó Bécs. Neumann Zsigmond utazó Bécs. Schwarcz Izrael kereskedő Brassó. Spitzer Béla kereskedő Gyulafalva. Kronberger Miksa kereskedő Budapest. Apos N. birtokos Kis-Küküllő. Foch S. utazó Budapest. Hennig István hivatalnok Budapest. Kammer Károly utazó Brassó. ifj. Schneider Mór utazó Budapest. Dondon József utazó Kolozsvár. Kelen Lajos tisztviselő S.-Szt.-György. Pollák Henrich utazó Budapest. Gazda Gyula m. kir. főszámvívó S.-Szt.-György. Végh Árpád ügyvéd S.-Szt.-György. Dr. Koréh Gyula ügyvéd S.-Szt.-György. Stern Béla utazó Budapest. Werbauer Géza utazó Brassó. Klein Arthur utazó Gyulafelhérvár. Deutsch Gábor utazó Gyulafelhérvár. Hecht Ábrahám utazó Budapest.

Millenium szálló: Retzer Károly utazó Bécs. Kohn Ignác utazó Bécs. Schulhoff N. utazó Bécs. Gál Miksa utazó Budapest. Hajos Gyula utazó Budapest. Saldonyi N. utazó Budapest. Hevesy József utazó Budapest. Kulbánek Nándor utazó Budapest. Farkas László mérnök Budapest. Urbán Alajos mérnök Budapest. Kovács Imre utazó Budapest. Kohn Dávid utazó Budapest. Werer János hivatalnok és neje Soósmező.

Jancsó szálló: Fischer Ánold utazó Budapest. Schlezinger Albert utazó Budapest.

Nyilttér*.)

Hamisított fekete selyem. Égessünk el egy kis mintát venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül. Mert, míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyom-ban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsúros színi-szalonná lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten to-vább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggorbul. Ha a valódi selyem hamuját összenyom-juk, elporzik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szövetéből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levező-lapokra 5 kros bérlet ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, osztnál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlati Horgony-Liniment elnevezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban kés-lelten van; főraktár: Török József gyógy-szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-jegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem va-lódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, os. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Köhögés,

rekedség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a

RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 ft 50 kr-ért bérmentve küld

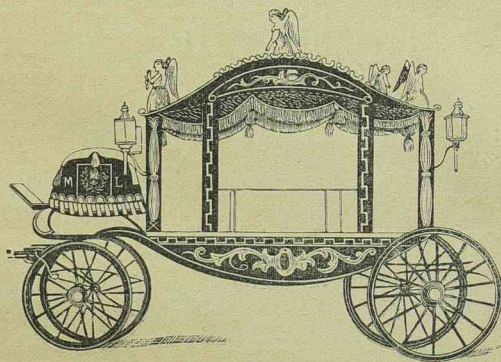
Réthy Béla, gyógyszerész Békés-Csabán.

(199) 4—5

E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

Uj temetkezési intézet!

DÁVID ANTAL

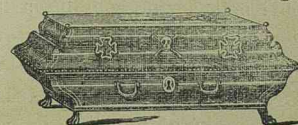


diszes berendezésű temetkezési vállalata az, hol a nagy-érdemű közönség a szükséges halotti kellékeket minden rangosztályhoz illően, a legdusabb választékban találja meg. Szemfedelek, halotti öltözékek, müvirág- és gyöngy-koszorúk, fenyő- és tölgyfa (csere) koporsók legolcsóbb árban, érc koporsók gyári árjegyzék szerint lesznek felszámítva.

Diszesen kiállított üveges és egészen gyászos hintóim a temetkezések bármely fényének, pompájának megfelelnek; diszkocsimért is a legmérsékeltebb árt számítom fel, míg a teljes gyászkozsit a nálam vásároló közönségnek díjtalanul bocsátom rendelkezésére.

Az itten felsoroltakról meggyőződést szerezhet magának a nagyérdemű közönség, s midőn becses pártfogását remélem, vagyok kiváló tisztelettel:

DÁVID ANTAL.



A legszolidabb árak!

Pénzkölesön

birtokokra, házakra gyárakra és gözmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 $\frac{1}{2}$ százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt

váltóra 5—6 százalékra 10000 forint gyorsan és diskretio mellett szerez, valamint drága adósságokat convertál, ugyiszintén váltót le-számítottat.

Schwarcz Márton, Budapest, VII. Miksa-utca 11.

Kitünő referenciákkal szolgálhatok.

8 8—10.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

PORTLAND CEMENTJÉT

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható; K. Császár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 6—48

KIADÓ LAKÁS.

Özv. Kovács Áronné-féle lakás, mely áll 3 szobából, előszobából, konyhából, kamarából, külön kettős mosókonyhából és kettős istállóból, külön udvarral együtt akár mostantól, akár április 24-től kiadó. Megtekinteni bármikor lehet. A kulcs özv. Kovács Áronné-féle kereskedésben Jancsó Károly és fia uraknál van.

41 2—3

Pályázat.

A kézdivásárhelyi város és vidéki „Rudolf” kórháznál egy benn lakó gondnoki állomásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak középkorú nőtlen, szép írásu, műveltebb osztályhoz tartozó egyének, kik képességgel bírnak az intézet irodai gazdasági ügyeit vezetni s az intézeti rendet és fegyelmet fentartani.

Évi fizetés belakás és teljes ellátáson kívül 180—240 forint.

Sajátkezüleg írt pályázati kérvények 1897. június 1-ig Dobay János rendőrkapitány urhoz ezimezve küldendők.

Pályázati kérésekhez, erkölcsi bizonyítvány, a végzett tanulmányokról és előbbi működésről szóló bizonyítványok melléklendők.

Kézdi-Vásárhely, 1897. márc. 1-én.

Br. Szentkeresztly Stephanie, kórházi-elnök.

40 2—3.

Hirdetések

olcsó áron
felvételnek

Hirdetmény.

A kézdi-vásárhelyi városi és vidéki „Rudolf” kórháznál egy férfi cseléd és egy szakács-női állás 1897. Április 1-én betöltendő. Pályázók férj és feleség is lehetnek. Havi bér a kettő részére 15 forint és teljes ellátás. Jelentkezni lehet nálam.

Kézdi-Vásárhely, 1897. március hó 5.

42 1—1.

Dobay János,
rendőrkapitány.

É R T E S I T Ő.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XII-ik évi közgyűlése

1897-ik évi március hó 14-én délután 2 órakor az intézet helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (65-ik §.)
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő bizottsági jelentés.
4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása. (57. §.)
6. Indítványok az alapszabály 48. §. értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§-ai értelmében. Minden részvényes tag kéri, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeitszelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett letenni.